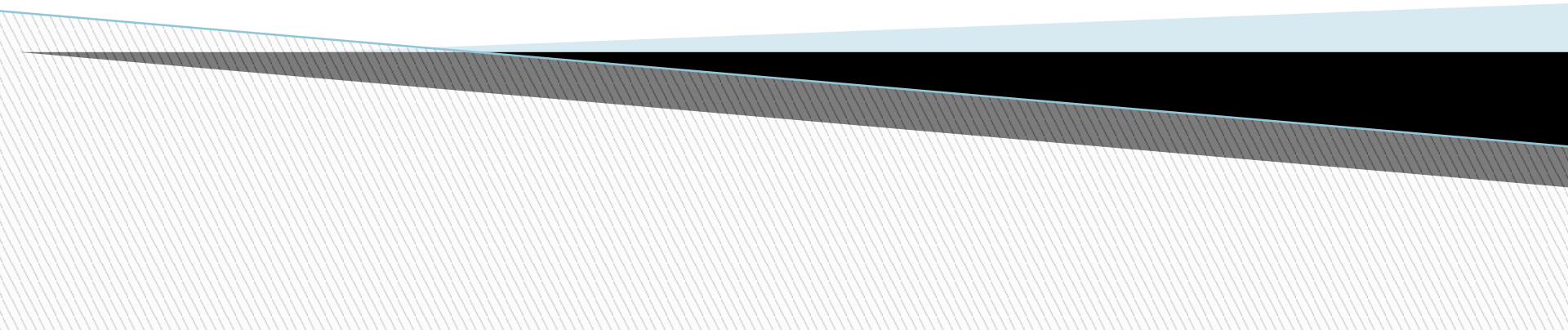

Socijalna politika EU

Presjek nastavnog sadržaja

EU I GLOBALIZACIJA

1. Evropski socijalni model

2. Sistemi socijalne sigurnosti (socijalnih država) u Evropi

2.1. Nordijski model socijalne sigurnosti

2.2. Moderni liberalni model socijalne sigurnosti

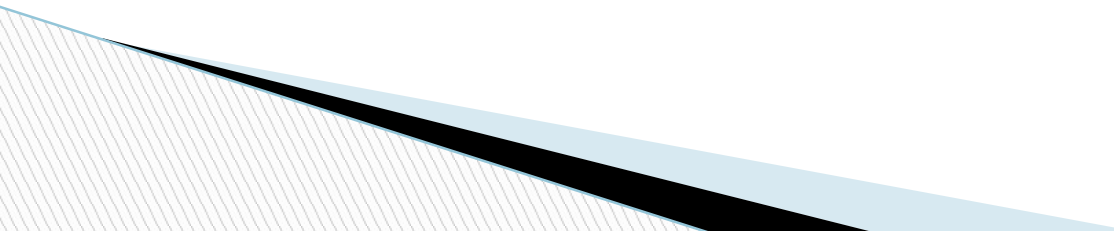
2.3. Konzervativno korporativni model socijalne sigurnosti

3.4. Južnoevropski model socijalne sigurnosti

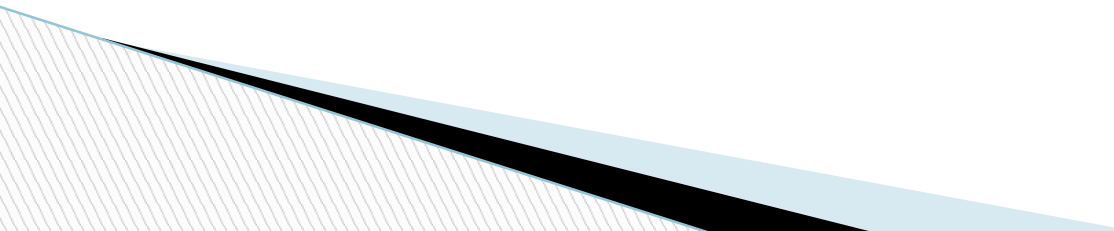
Periodi pristupanja EU

- 1957. Evropska Zajednica: Francuska, Italija, Njemacka, Holandija, Belgija, Luksemburg.
- 1973. Velika Britanija, Danska, Irska.
- 1981. Grčka.
- 1986. Španija, Portugalija.
- 1992. Mastrih. Ugovor o osnivanju EU.
- 1995. Austrija, Finska.
- 1997. Amsterdam. Zapošljavanja i ljudska prava.
- 2004. Kipar, Češka, Slovačka, Mađarska, Letonija, Litvanija, Estonija, Malta, Poljska, Slovenija.

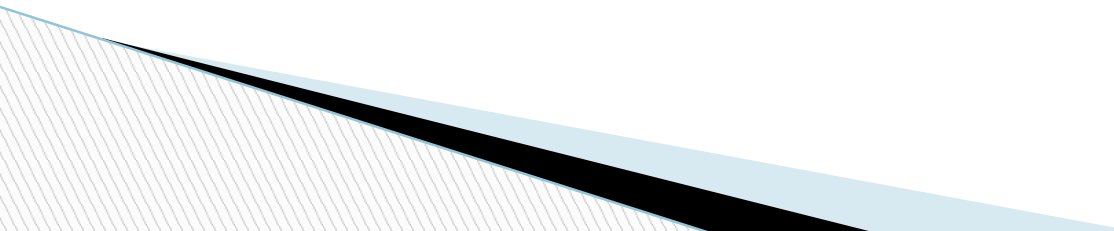
Periodi pristupanja EU

- 1997. Amsterdam. Zapošljavanja i ljudska prava.
 - 2004. Kipar, Češka, Slovačka, Mađarska, Letonija, Litvanija, Estonija, Malta, Poljska, Slovenija.
 - 2007. Bugarska, Rumunija.
 - 2013. Hrvatska
 - 2016. Brexit.
-

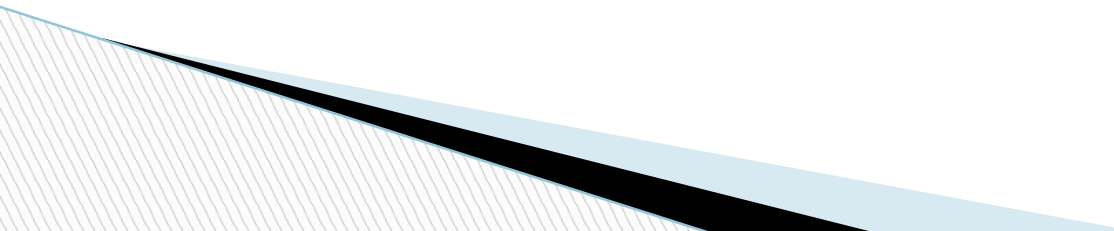
PREDNOST EU

- Slobodan protok radne snage, roba i usluga;
 - Stabilna makroekonomska politika/pozicija;
 - Visokoobrazovana radna snaga;
 - Visok stepen socijalne zaštite;
 - Izgradnja jedinstvenog evroskog identiteta;
 - Bezbijednosne, ekološke i kulturne prednosti.
-

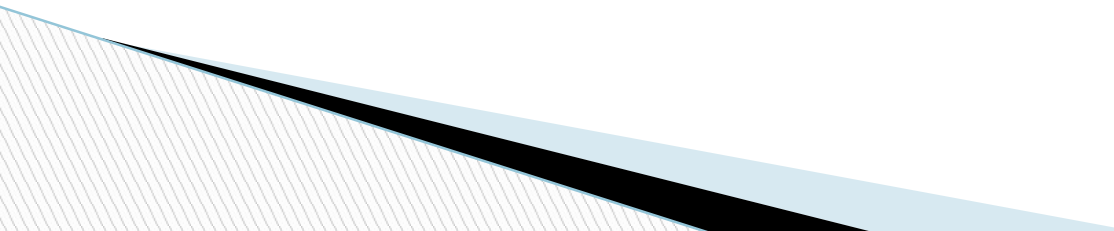
NEDOSTACI EU

- Dugoročna strukturna i regionalna nezaposlenost;
 - Niska zaposlenost;
 - Nedovoljna zastupljenost žena i starih na tržištu rada;
 - Nedovoljno razvijen sektor usluga (posebno u oblasti informacione i telekomunikacijske tehnologije).
-

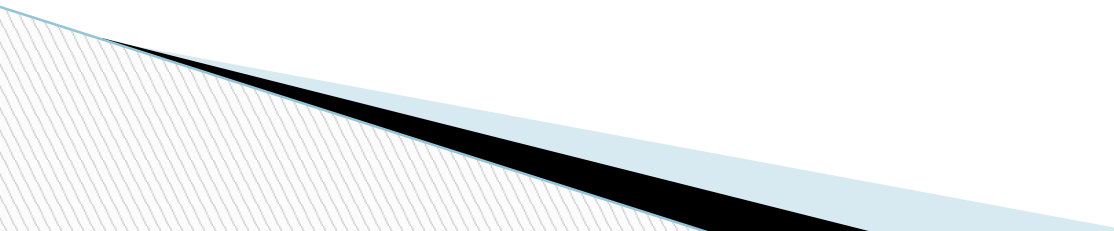
IZAZOVI EU

- Globalizacija i njen uticaj na ekonomske i socijalne politike;
 - Demografske promjene: opadanje nataliteta, starenje stanovništva, promjene u porodičnom životu;
 - Migracije i sve veća kulturna raznolikost u EU;
-

IZAZOVI EU

- ▣ Članstvo "siromašnijih" država u EU;
 - ▣ Decentralizacija (različiti nivoi odlučivanja, uloga civilnog društva);
 - ▣ Promjene u sistemima socijalne i zdravstvene zaštite.
-

PRIMJER: Socijalno stanovanje EU

- Socijalno stanovanje se generalno odnosi na intervencije država u procesu rješavanja stambenih pitanja i problema svojih građana.
 - U državama EU politika socijalnog stanovanja podrazumijeva različite tipove intervencija u zavisnosti od ekonomske moći država članica.
 - U praksi razlikujemo četiri grupe stambenih politika država članica EU.
-

PRIMJER: Socijalno stanovanje EU

- Holandija, Švedska, Velika Britanija imaju veću intervenciju države. U pomenutim državama prisustan je najveći sektor socijalnih najamnih stanova u Evropskoj uniji. Takođe, ukupan udio finansijskih sredstava planiranih za potrebe stambenih politika iznosi 3% ukupnog BDP-a.
- Austrija, Danska, Francuska i Njemačka su u svojim stambenim politikama manje isključivale tržište. Stoga je u ovim državama smjer rješavanja stambenih pitanja mahom tržišno orijentisan za većinu građana, i privatni najamni sektor se donekle održao. Ulaganja za stambene politike iz javnih sredstava u ovim državama se kreću između 1 i 2% BDP-a

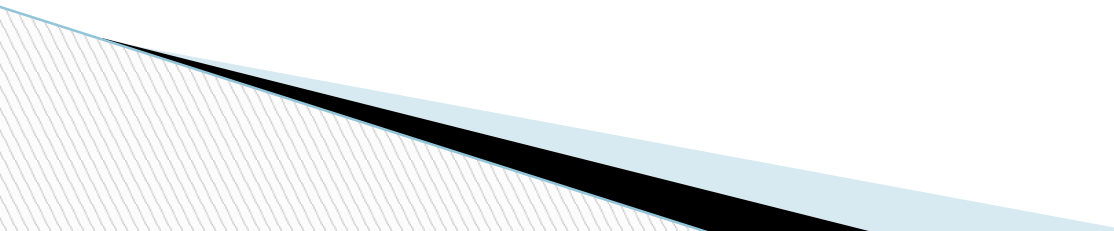
PRIMJER: Socijalno stanovanje EU

- Irska, Italija, Belgija, Finska i Luksemburg imaju relativno visok trend rješavanja stambenih pitanja posredstvom tržišta. Troškovi iz budžeta limitirani su na 1% od BDP-a
- Portugal, Španija i Grčka, imaju minimalna udio u socijalnom stanovanju iz područja javnih sredstava i on iznosi manje od 1% od ukupnog BDP-a.
- Analizirajući prakse raspodjele stanova i rješavanja stambenih pitanja u državama Evropske unije došli smo do zaključka da postoje dvije strategije proizvodnje i raspodjele stanova. To su subvencioniranje proizvođača i subvencioniranje potrošača (Oxley, Smith, 1996).

PRIMJER: Penzijski sistem EU

- DVA IDEALNA TIPRA PENZIJSKO-INVALIDSKOG OSIGURANJA:
- **BIZMARKOSVSKI MODEL** – koji se bazira na doprinosima.
- **BEVRIDŽOVSKI MODEL** – koji se bazira na poreskom finansiranju
- CILJ OBA MODELA JESTE SOCIJALNA SIGURNOST ZA SLUČAJ STAROSTI.

PRIMJER: Penzijski sistemi EU

- Približavanje modela.
 - Bevridžov model pored penzije koje obezbjeđuje iz budžeta uvodi pune penzije.
 - Visina penzija zavisi od uslova koji se tiču godina života, dužine i visine izdvajanja.
 - “NACIONALNE PENZIJE” – usmjerena na lica sa nižim prihodima.
-

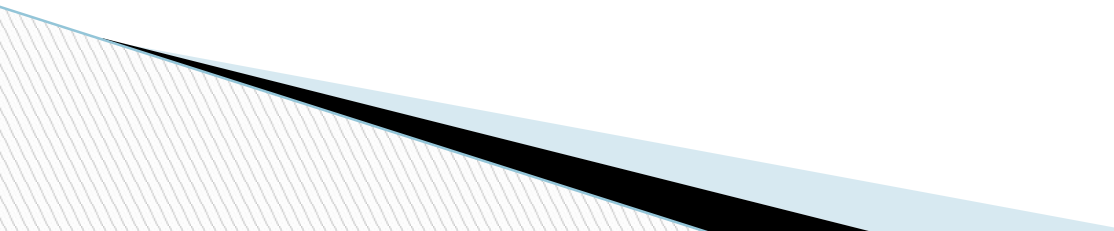
PRIMJER: Penzijski sistemi EU

- ▣ PRIVATNO PENZIONO OSIGURANJE
- ▣ PORED JAVNOG PENZIJSKOG SISTEMA POSTOJI NIZ PENZIONIH FONDOVA KOJI SU NA RASPOLAGANJU OSIGURANICIMA – MEĐU KOJIMA TREBA NAPRAVITI IZBOR.
- ▣ VEĆA ODGOVORNOST POJEDINCA I RAZUMIJEVANJE KOMPLIKOVANIH PENZIONIH ŠEMA.

PRIMJER: Penzijski sistemi EU

- RANJIVOST STARIJE POPULACIJE
- Stari su u prosjeku siromašniji od ostalog dijela populacije.
- Stopa rizika od siromaštva – tri kategorije država.
- Prva: Mađarska, Luksemburg, Češka, Slovačka, Holandija, Francuska, Poljska, Njemačka, Austrija i Švedska (ispod 16%)
- Druga: Danska, Belgija, Irska, Italija, Slovenija, Grčka, Malta, Portugal, Finska (18-23%)
- Treća: Litvanija, Letonija, Estonija, Bugarska, Rumunija, Španija, Velika Britanija, Kipar (26% do 51%).

PRIMJER: ZDRAVSTVO EU

- ▣ BAZIČNI MODELI ZDRAVSTVENIH POLITIKA PROIZILAZE IZ ESPING ANDERSENOVE KLASIFIKACIJE DRŽAVA BLAGOSTANJA:
 - ▣ 1. BEVRIDŽOVSKI MODEL
 - ▣ 2. BIZMARKOVSKI MODEL
 - ▣ 3. LIBERALNI MODEL
 - ▣ **ZDRAVSTVENA DEKOMODIKACIJA**
-

PRIMJER: ZDRAVSTVO EU

- Prema izvještaju Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa (EHCI) Holandija je i dalje zemlja koja ima najbolji sistem zdravstvene zaštite u Evropi i jedina zemlja koja je prvi put u dosadašnjih 11 godina mjerenja ovog indeksa osvojila više od 900 poena.

PRIMJER: ZDRAVSTVO EU

- Osam zemalja (Holandija, Švajcarska, Norveška, Finska, Belgija, Luksemburg, Njemačka i Island) osvojile su više od 800 od maksimalnih 1.000 bodova. Iza njih na ljestvici sa nešto manje bodova našle su se Danska, Švedska, Francuska i Austrija, koje iz različitih razloga "nisu u potpunosti dostigle ovakav rezultat".
- Od bivših jugoslovenskih republika najbolje je plasirana Slovenija na 15. mjestu, zatim slijedi Hrvatska na 16. mjestu, Makedonija je na 18. mjestu, Srbija 30, Crna Gora 35.